

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 7

Utgitt 18 februar.

1918

Stortingsbeslutning

30 janr.

angaaende omordning av statens revisionsvæsen, saalydende:

I.

II.

1. Revisionsdepartementet ophæves, og særregnskapenes revision og decision henlægges under statsrevisionen.

Denne ordning træder i kraft den 1 juli 1918.

2. For statsrevisionen vedtages instruks overensstemmende med et fremlagt utkast.

3. —————

4. —————

III.

Instruks for statsrevisionen.

§ 1. Under statsrevisionen oprettes saa mange kontorer, som den til enhver tid trænger.

Den daglige ledelse forestaaes turvis av en av statsrevisorerne efter statsrevisionens nærmere bestemmelse.

Statsrevisionen utfærdiger en instruks for arbeidsordningen i kontorene.

§ 2. Personalet bestaar av 2 ekspeditionschefer og det fornødne antal byraachefer og underordnede tjenestemænd. Under den ene ekspeditionschef kan blandt andet henlægges behandlingen av de konstitutionelle saker.

Ekspeditionschefer og byraachefer ansættes og avskediges av Stortingets præsidentkollegium efter indstilling fra statsrevisionen. De underordnede tjenestemænd ansættes og avskediges av statsrevisionen. Hvis ikke andet er bestemt ved lov, gjælder en gjensidig opsigelsesfrist av 6 maaneder for ekspe-

30 janr. ditionschefer og byraachefer og 3 maaneder for de underordnede tjenestemænd.

Statsrevisionen træffer bestemmelse om konstitution og midlertidig suspension.

§ 3. Statsrevisionen vælger selv formand og næstformand.

Formanden indkalder statsrevisionen til møter, saa ofte det findes nødvendig, og leder forhandlingene i disse.

Over forhandlingene føres protokol.

§ 4. I statsrevisionens møter kan ingen beslutning fattes, saafremt ikke mindst 3 av statsrevisorerne er tilstede og enig i samme.

Enhver statsrevisor har ret til at kræve nærmere oplysninger indhentet og til at ledsage de beretninger og indstillinger, som statsrevisionen avgir, med de bemærkninger, han finder paakrævet.

§ 5. Statsrevisionen har under utførelsen av sit hverv særlig at vaake over:

1. At regnskapene avgives i rette tid og rette form samt revideres saa hurtig som mulig og med tilbørlig nøiagtighet.
2. At alle staten tilkommende indtægter i rette tid er betalt eller paa behørig maate indkrævet, at alle statens utgifter i rette tid er utbetalt eller anvist, samt at alle indtægter og utgifter, beholdninger og værdier av enhver art er regnskapsført i overensstemmelse med gjældende regler.
3. At ingen indtægt eller utgift er i strid med de av Stortinget bevilgede budgetter, at ethvert beløp er postert paa rigtig konto, samt at ikke uhjemlet overførsel av beløp fra en budgettermin til en anden finder sted.
4. At de besluttede foranstaltninger blir gjennomført uten unødig ophold, og at der ved budgetternes gjennomførelse vises skjønnsomhet og skyldige økonomiske hensyn.
5. At samtlige indtægter og utgifter, beholdninger og balancer i de til statsregnskapet avgivne særregnskaper rigtig optages i dette.

§ 6. Antegnelserne utfærdiges av en statsrevisor eller av den ekspeditionschef eller byraachef, som statsrevisionen bemyndiger.

Hvis Odelstinget antages at skulle avsi decision, utfærdiges antegnelsen av statsrevisionen. Likesaa hvor sakens beskaaffenhed ellers gjør det ønskelig.

Saasnaart antegnelserne er kommet tilbake med besvarelser, utarbeides utkast til vedtegninger med indstilling til decision.

Vedtegninger og indstillinger til decision utfærdiges av statsrevisionen, hvis Odelstinget skal avsi decision.

Decision, som ikke hører under Odelstinget, avsiges av statsrevisionen; men statsrevisionen kan overlate en statsrevi-

sor at avsi decision i saker, som ikke er av principiel betydning eller av større økonomisk rækkevidde. 30 janr.

§ 7. Nærmere bestemmelser angaaende fordelingen av arbeidet mellem statsrevisorerne samt angaaende de enkelte statsrevisors myndighet skal, forsaavidt de ikke er fastsat i lov eller instruks, vedtages i møte av statsrevisionen.

§ 8. Statsrevisionen avgir beretning om sin virksomhet i sidste budgetaar til hvert ordentlig Stortings Odelsting.

De ekstrakter, statsrevisionen har at bekjendtgjøre efter grundlovens § 75 k, skal gi en summarisk oversigt over statens inntægter og utgifter, beholdninger og gjæld ved utgangen av det sidst forløpne regnskapsaar, sammenstillet med det av Stortinget vedtagne budget.

Ekstrakten skal dog ikke opta de ved revisionen fundne mangler, medmindre disse er paatagelige og av administrationen erkjendte feil.

§ 9. Denne instruks træder i kraft den 1 juli 1918.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til amtændene:

9 febr.

De av departementet den 12 september 1908 og 25 januar 1915 fastsatte »Bestemmelser angaaende forhandling av denaturert brændevin og av politur, ferneris o. l., som er tilberedt ved blanding av brændevin« gives herved i post 2 følgende tillæg:

»Saafremt et kommunestyre har fattet beslutning om, at denaturert brændevin, spiritusholdig politur, ferneris o. l. kun skal sælges til personer, som fremlægger skriftlig erklæring fra politiet om, at der fra dettes side ikke er noget at indvende mot kjøpet, maa utsalg av de nævnte varer i kommunen i mindre partier end 50 liter kun ske til saadanne personer. Erklæringen, som blir at utfærdige i det distrikt, hvor kjøperen bor, skal lyde paa dennes navn med angivelse av hans stilling og bopæl og kan gjælde kjøp enten for en enkelt anledning eller for et nærmere bestemt tidsrum, som ikke bør sættes lenger end til et aar. Forøvrig skal erklæringen gi oplysning om den mængde, som den ialt skal tjene som legitimation for. Gjælder erklæringen kun et enkelt kjøp, tilbakeholdes den av selgeren, mens den i andre tilfælde, forinden den tilbakeleveres, ved hvert kjøp blir at forsyne med en av selgeren eller hans betjent underskrevet paategning om, hvormeget der ved anledningen er utlevert av varen«.

9 febr. Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet

av 9 februar,

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 med tillægslove og lov av 6 juli 1917 og under henvisning til de under 12 januar 1918 fastsatte maksimalpriser for kaffe fastsættes som gjældende indtil videre maksimalpriser for salg utenfor Finmarkens amt av endel kaffesorter.

9 febr. Skrivelse*) fra Industriforsyningsdepartementet

av 9 februar,

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 med tillægslove, jfr. lov av 6 juli 1917, fastsættes som gjældende indtil videre maksimalpriser for salg av Lerfliser og Mettla-cherfliser.

11 febr. Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

av 11 februar,

hvorved i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til at sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer med tillægslov av 14 december s. a., jfr. kongelige resolutioner av 23 november og 21 december 1917, bestemmes:

1. Det er forbudt at anvende uformalte kornvarer til dyreføde.

Fra dette forbud kan der for saa lang tid, som bestemmes av Statens Rationeringsdirektorat, og paa de nærmere betingelser, som fastsættes av dette, dispensereres av vedkommende provianteringsraad.

2. Det er forbudt saavel for møller som for handlende, forbrukere og andre at foreta formalisering av korn og erter, uten at der paa forhaand er meddelt særskilt tilladelse hertil av vedkommende rationeringsmyndigheter.

*) Maksimalprisene m. v. er indtat i »Norsk Pristidende« for 1918, nr. 6.

3. Statens Rationeringsdirektorat bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler, som utkræves til gennemførelse av disse bestemmelser. 11 febr.
4. Enhver er forpligtet til at avgi de opgaver, som av hensyn til foranstaaende bestemmelser forlanges avgit.
5. Disse bestemmelser kommer ikke til anvendelse paa formaling av korn, som finder sted for statens regning.
6. Overtrædelse av disse bestemmelser medfører efter loven straf og inddragning.
7. Disse bestemmelser træder i kraft fra og med 15 februar 1918 og gjælder indtil videre.

Lov

15 febr.
Nr. 1.

om offentlige tjenestemænd.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er bliit forelagt Stortingets beslutning, av 6 februar 1918 saalydende:

1ste kapitel.

Ansættelse.

§ 1.

Hvad loven mener med offentlig tjenestemand.

Med offentlig tjenestemand mener denne lov enhver, som er ansat i statens eller en kommunes tjeneste og lønnes av det offentlige, dog ikke den, som midlertidig utfører saadan tjeneste eller er ansat paa prøve og heller ikke embedsmænd og de i den høiere almenskole eller i folkeskolen ansatte lærere og lærerinder.

Bestemmelser om, hvem som skal regnes for offentlig tjenestemand, gives i tilstilfælde av Kongen.

Ved avgjørelsen bør der tages hensyn til, om stillingen er tjenestemandens hovederhverv eller bare gir ham en biindtægt ved siden av privat erhverv. Likesaa kan det tages i betragtning, om tjenestemandens arbeide er av offentligretslig eller rent privatretslig beskaffenhet.

Er en offentlig tjenestemand dels lønnet av staten og dels av kommune eller amt, avgjør Kongen, om vedkommende skal regnes for statstjenestemand eller kommunal tjenestemand.

15 febr.

Nr. 1.

§ 2.

Ansættelse av statens tjenestemænd.

1. Er ikke andet fastsat ved lov, avgjør Kongen, hvem som skal ansætte statens tjenestemænd, og hvorledes der skal gaaes frem ved ansættelsen.

Vil Kongen ikke selv utøve ansættelsesretten, kan han henlægge den til et regjeringsdepartement, et kollegialt styre for en tjenestegren eller et ansættelsesraad.

2. Har Kongen lagt ansættelsesretten til nogen anden end den nærmest foresatte tjenestemyndighet, skal denne gi indstilling om ansættelsen. Indstilling fra denne myndighet falder bort, om ansættelsesretten er hos et raad, som den nærmest foresatte tjenestemyndighet er medlem av.

Tvil om, hvem som skal regnes for den nærmest foresatte tjenestemyndighet, avgjøres av Kongen.

3. Er ansættelsesretten hos nogen anden end Kongen, og vedkommende ansættelsesmyndighet vil ansætte nogen, som ikke er indstillet, skal uttalelse om ham indhentes fra indstillingsmyndigheten. Blir han ikke indstillet, og ansættelsesmyndigheten fastholder sin mening, skal saken forelægges for Kongen, om ansættelsesretten ligger hos et regjeringsdepartement, og ellers for den myndighet, som reglement bestemmer.

4. Blir der i et kollegialt styre eller et ansættelsesraad ikke enighet om en ansættelse, kan hvert medlem kræve saken forelagt for vedkommende regjeringsdepartement eller for den myndighet, som reglement bestemmer. Ansættes kan i saa fald bare en av dem, som ansættelsesmyndighetens medlemmer har delt sig imellem.

5. Ved ansættelsen utfærdiges et ansættelsesbrev. Forskrifter om, hvad dette skal indeholde, gives ved reglement.

6. Bestemmelserne i postene 1—5 gjelder ikke Stortingets eller Statsrevisionens funktionærer.

§ 3.

Ansættelse av kommunale tjenestemænd.

I de tilfælde, da retten til at ansætte kommunale tjenestemænd ikke er fastsat ved lov, tilligger denne ret kommunestyret for de engere kommuners og amtstinget for amtskommunens vedkommende.

Vil kommunestyret eller amtstinget ikke selv utøve ansættelsesretten, kan den lægges til formandskapet eller til et kollegialt styre for en tjenestegren eller til et ansættelsesraad.

Ved ansættelsen skal der utfærdiges et ansættelsesbrev. Forskrifter om, hvad ansættelsesbrevene skal indeholde, gives ved reglement.

§ 4.

15 febr.

Nr. 1.

Oprykningstillinger.

For statstjenestestillinger, som ikke hører under Stortinget eller Statsrevisionen, fastsætter Kongen ved reglement, hvilke stillinger i hver enkelt tjenestegren som regel skal besættes ved oprykning fra lavere stilling eller overflytning fra likeartet stilling, og hvilke efter almindelig konkurranse eller paa anden maate.

For byene og amtene skal bystyret og amtstinget gi tilsvarende bestemmelser.

Om et herred for nogen tjenestegren skal gi tilsvarende bestemmelser, fastsættes av Kongen, efterat herredsstyret har hat anledning til at uttale sig.

Reglementet og de her nævnte bestemmelser kan bare fraviktes av den myndighet, som har git dem, eller med dennes samtykke.

2 det kapitel.

Aarlig fritid. Sygdom. Tjenesteulykker. Dødsfald.

§ 5.

Aarlig fritid.

Offentlige tjenestemænd med pligt til stadig tjeneste og med over et aars tjenestetid skal hvert aar gives en sammenhengende fritid paa mindst 14 dage, saafremt ikke ansættelsesmyndigheten finder, at særlige forhold er til hinder for det, i hvilket tilfælde fritiden kan gives det næste aar.

§ 6.

Sygdom.

Blir en offentlig tjenestemand syk og for en tid ufør til tjeneste, har han ret til tjenestefrihet med fuld løn i indtil tre maaneder. En offentlig tjenestemand, som i et kalenderaar har hat fuld løn under tjenesteuførhet paa grund av sygdom, i tre maaneder, har ikke krav paa løn under ny tjenesteuførhet paa grund av sygdom, før han har tjenstgjort i mindst en maaned, og ikke i mer end yderligere en maaned i det samme kalenderaar.

Om han ikke inden tre maaneder er blit tjenestefør igjen, eller om han i et kalenderaar har hat fire maaneders tjenestefrihet for sygdom, kan vedkommende ansættelsesmyndighet gi ham yderligere indtil ni maaneders tjenestefrihet med fuld eller avkortet løn.

Er han medlem av en offentlig sykekasse, skal de sykepenger, han, eller i tilfælde av sykehuspleie, hans familie faar, trækkes fra i den løn, som utbetales efter denne paragraf.

15 febr.

Nr. 1.

§ 7.

Tjenesteulykker.

Rammes en offentlig tjenestemand av en ulykke i tjenesten eller som følge av tjenesten, skal det offentlige bære utgiftene ved sykebehandling og helbredelse.

Er han som følge av ulykken for en tid blit ufør til tjeneste, kan han kræve fuld løn i indtil seks maaneder. Ogsaa efter utløpet av denne tid kan vedkommende ansættelsesmyndighet gi ham fuld løn, til han atter er tjenestefør.

Den, der som følge av ulykken er blit ufør til arbeide, skal ha skadebot. Er han blit helt ufør eller som følge av ulykken maa gaa ut av tjenesten, skal skadeboten være en aarlig livrente paa seksti hundrededele av lønnen, regnet fra den dag, han træder av. Er han ikke helt ufør til arbeide, kan skadeboten sættes ned og fastsættes i forhold til hans arbeidsuførhet.

Er han lønnet med sportler eller avgifter, skal der ved fastsettelsen av skadeboten, forsaavidt angaar denne del av indtægten, gaaes ut fra gjennemsnittet i de fem sidste aar.

Bestemmelserne i denne paragraf gjelder ikke legemsskader eller helbredsskader, som paadrages paa grund av krig.

§ 8.

Tjenesteulykke med døden tilfølge.

Har en tjenesteulykke hat døden til følge, kan enke, barn og slegtninger i ret ned- eller opstigende linje kræve skadebot paa de vilkaar, som er fastsat i § 5 i lov av 13 august 1915 om ulykkesforsikring, dog saaledes, at for barn ydes skadebot indtil dets fyldte 18de aar. Skadeboten betales ikke for den tid, hvori løn utbetales efter denne lovs § 12.

Bestemmelsen gjelder ikke dødsfald forarsaket ved krig.

Dersom enken ved sin død har efterlatt sig barn eller andre, hun har sørget for, skal skadeboten utbetales for en maaned efter dødsfaldet.

§ 9.

Fradrags for hjælp av sykekasse m. v.

Er vedkommende tjenestemand medlem av en offentlig sykekasse, eller er han av det offentlige forsikret i henhold til gjældende lov om offentlig ulykkesforsikring, skal den hjælp, som derved blir ydet ham, eller i tilfælde av forpleining paa sykehus hans familie, eller i tilfælde av død hans efterlatte, komme til fradrag i det, som kan kræves efter §§ 7 og 8.

Dersom vedkommende tjenestemand eller hans erstatningsberettigede efterlatte faar pension av en offentlig pensionskasse, skal der i skadeboten efter §§ 7 og 8 gjøres fradrag for denne pension, men ikke for den del, som svarer til tjenestemandens indskud i kassen utover, hvad han pligtet at indskyte.

§ 10.

15 febr.

Selvforkylt sykdom eller skade.

Nr. 1.

Har en offentlig tjenestemand med vilje paaført sig sykdom eller skade, falder ydelse efter §§ 6 og 7 bort.

§ 11.

Tredjemands ansvar for tjenesteulykker.

Krav mot tredjemand for tjenesteulykke gaar over paa det offentlige i den utstrækning, det er nødvendig for at dække det offentliges ansvar efter foregaaende paragraffer.

§ 12.

Utbetaling av løn m. v. efter dødsfald.

Naar en offentlig tjenestemand dør, skal hans løn, ventepenger eller pension utbetales hans efterlatte for en maaned efter dødsfaldet.

§ 13.

Stedfortræder.

Er en offentlig tjenestemand tjenestefri av saadan grund som nævnt i §§ 5, 6 og 7, pligter en anden offentlig tjenestemand i samme tjenestegren eller en fast ansat betjent hos vedkommende tjenestemand i den utstrækning, det er forenelig med ansættelsesvilkaarene, at overta hans tjenestepligter i hans fravær uten særskilt vederlag. Under samme betingelser kan han av den nærmeste foresatte tjenestemyndighet paalægges at utføre den tjenestefries tjenestepligter ved siden av sit eget arbeide i den utstrækning, det findes rimelig.

Pligten til at overta en andens tjenestestilling eller til at utføre en anden tjenestemands arbeide ved siden av sit eget gjælder dog ikke ut over to maaneder i et kalenderaar.

Ved reglement kan det paalægges offentlige tjenestemænd at yde tilskud til vikarkasse.

§ 14.

Twist om ydelserne.

Twist om ydelser efter §§ 6—10 skal forelægges for Riksforsikringsanstalten. Dennes avgjørelse kan ankes ind for Riksforsikringens appelkommission.

Ankekrav maa fremsættes inden seks uker, efterat vedkommende har faat melding om Riksforsikringsanstaltens avgjørelse. Appelkommissionens skjønsmæssige avgjørelser er endelige og kan ikke prøves av domstolene.

§ 15.

Fordeling av utgiftene.

Er en offentlig tjenestemand lønnet dels av staten, dels av kommune eller amt, skal de utgifter, det offentlige faar

15 febr. paa grund av bestemmelseerne i §§ 5—8, fordeles mellem dem,
 Nr. 1. som utreder lønnen i forhold til enhvers bidrag til den samlede løn.

3dje kapitel.

Tjenestemandsutvalg.

§ 16.

Oprettelse av tjenestemandsutvalg.

Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme, at der for en statstjenestegren eller visse avdelinger av en saadan skal oprettes tjenestemandsutvalg. Det samme kan amtsting og kommunestyre bestemme for en kommunal tjenestegren eller visse avdelinger av en saadan.

Før utvalg opprettes, bør uttalelser indhentes fra vedkommende tjenestechef og fra tillidsmænd for de underordnede.

Har en tjenestegren mindst ti tjenestemænd, og flertallet av dem kræver tjenestemandsutvalg opprettet, skal kravet efterkommes.

§ 17.

Utvalgenes sammensætning m. v.

Tjenestemandsutvalgenes medlemmer vælges av tjenestemændene i vedkommende tjenestegren eller avdeling av den. Enhver stemmeberettiget kan vælges, saafremt han har tjent mindst et aar i vedkommende tjenestegren.

Forholdsvalg skal brukes, dersom mindst en femtepart av de stemmeberettigede kræver det.

Den myndighet, som har bestemt, at tjenestemandsutvalget skal oprettes, kan gi bestemmelse om pligt til at delta i valg og til at la sig vælge, om varslet til møter av de stemmeberettigede og om bekjendtgjørelser av møterne. Iøvrig fastsætter de stemmeberettigede selv sine vedtægter og gir bestemmelser om utvalgets myndighet og forretningsførsel.

Hvis mindst tre utvalg indenfor samme tjenestegren erholder samtykke til det av de stemmeberettigede, kan de oprette et fællesutvalg, om hvis sammensætning, myndighet og forretningsførsel de stedlige utvalg selv træffer bestemmelser.

§ 18.

Utvalgenes gjøremaal.

1. Tjenestemandsutvalgenes og fællesutvalgenes opgave er at vareta tjenestemændenes interesser med hensyn til tjeneste- og lønsvilkaar og at uttale sig om tjenestespørsmål og tjenesteforhold.

2. Ved reglement kan det bestemmes, at tjenestemandsutvalget og fællesutvalget til bestemte tider skal træde sammen

med repræsentanter fra tjenestegiveren til forhandlinger og drøftelser. 15 febr. Nr. 1.

3. Hvem som under forhandlinger med tjenestemandsutvalget og fællesudvalget og i fællesmøter efter post 2 skal repræsentere tjenestegiveren, fastsættes ved instruks, som paa statens vegne gives af Kongen eller den, han bemyndiger, for amtet av amtstinget og for kommunen av kommunestyret. Den myndighed, som gir instruks, kan paa ethvert tidspunkt bestemme, at andre end de i instruks, nævnte skal indtræde som tjenestegiverens repræsentanter.

4de kapitel.

Opsigelse. Forseelser. Avsked.

§ 19.

Opsigelse i de tre første tjenesteaar.

En offentlig tjenestemand med under tre aars tjeneste i vedkommende tjenestegren kan av ansættelsesmyndigheden siges op med tre maaneders varsel, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

Er tjenestetiden under 1 aar, kan opsigelsesfristen ved reglement nedsættes til én maaned.

Regler om beregningen av tjenestetiden fastsættes ved reglement. En tjenestemand, som er opsagt av nogen anden end Kongen, kan inden 14 dage, efterat opsigelsen er meddelt ham, anke den ind for overordnet myndighed. Reglerne herom fastsættes ved reglement.

§ 20.

Opsigelse efter tre aars tjenestetid.

En offentlig tjenestemand kan ogsaa efter tre aars tjenestetid siges op, om hans stilling blir overflødig eller nedlægges.

Det samme, gjælder, naar tjenestemanden indtar ledende stilling i anlæg eller virksomheter av forretningsmæssig eller erhvervsmæssig art. Hvilke stillinger der indgaar under dette led, bestemmes ved reglement.

Opsigelsesfristen er seks maaneder. For tjenestemænd med under seks aars tjenestetid kan den ved reglement nedsættes til tre maaneder.

En opsagt tjenestemand med mindst femten aars tjenestetid kan for indtil to aar kræve som ventepenger seksti hundrededele av sin løn. Ventepengene falder bort, om han ikke vil ta anden offentlig stilling, som blir budt ham, og som er lønnet med mindst otti hundrededele av den tidligere løn og iøvrig nogenlunde svarer til den stilling, han før hadde.

15 febr. Opsiges en tjenestemand med mindre end 15 aars tjenestetid, skal han saavidt mulig gives anledning til at komme i anden tjenestestilling hos samme tjenestegiver, og om denne er staten, saavidt mulig i samme tjenestegren.

Om beregningen av tjenestetiden gjælder foregaaende paragraf.

§ 21.

Ordensstraffe.

1. En offentlig tjenestemand, som ikke gaar ind under den militære straffelov, kan ilægges ordensstraf for forseelser i tjenesten eller for usømmelig eller uværdig adfærd i eller utenfor tjenesten.

2. Ordensstraffene er:

- a. bøter, dog ikke utover en maanedes løn;
- b. forlængelse med indtil to aar av den tid, som kræves for at faa alderstillæg;
- c. suspendering i indtil tre maaneder uten løn;
- d. overflytning til en anden tjenestestilling av like eller lavere grad, forsaavidt det er forenelig med ansættelsesvilkårene.

Alderstillæg, som blir negtet, løn, som indspares under suspendering, og bøter skal tilfalde indretning med et formaal, som kommer offentlige tjenestemænd eller deres efterlatte til gode.

Paa ordensstraffene faar reglerne i § 23 første og andet led og i § 24 tilsvarende anvendelse. Ordensstraffene og deres begrundelse skal meddeles skriftlig. De ilægges av den myndighet, som har ansættelsesretten. Dog kan Kongen overlate sin ret til at ilægge ordensstraf til vedkommende regjeringsdepartement og kommunestyret til formandskapet.

§ 22.

Avsked.

Er ikke andet bestemt ved lov, kan en offentlig tjenestemand avskediges av den, som har ansættelsesretten:

- a. naar han viser sig at være varig uskikket til forsvarlig at utføre sit arbeide, eller han ikke lenger har de nødvendige eller gyldig foreskrevne betingelser for at sitte i stillingen;
- b. naar han gjør sig skyldig i grov uforstand i tjenesten, med vilje krænker sine tjenestepligt, trods tidligere skriftlig advarsel eller irettesættelse fra nærmest foresatte tjenestemyndighet, viser forsømmelighet eller slurv i tjenesten, har været beruset i tjenesten, eller naar han ved drikfældighet eller ved usømmelig adfærd i eller utenfor tjenesten viser sig uværdig til sin stilling eller nedbryter den agtelse eller tillid, som stillingen kræver.

Foruten i disse tilfælde kan en tjenestemand avskediges, 15 febr. naar han har naadd den alder eller tjenestetid, som er eller blir Nr. 1. fastsat for hans pensionsret av offentlig kasse.

§ 23.

Fremgangsmaaten ved avskedigelse.

Ingen maa avskediges, uten at han har faat adgang til at forklare sig skriftlig for den myndighet, som har avgjørelsen. Likeledes har han ret til at forklare sig mundtlig. Han skal desuten ha hat anledning til at gjøre sig bekjendt med klagen og de oplysninger, hvorpaa den er bygget.

Trænges andre oplysninger, og vedkommende myndighet ikke uten vanskelighet kan indhente dem selv, kan den søke saken oplyst ved et av sine medlemmer eller ved en anden offentlig tjenestemand, men ikke ved den, som har reist klagen.

Efterforskning kan av vedkommende myndighet saavelsom av tjenestemanden kræves efter straffeprocesslovens regler.

Avskeden og grundene for den skal meddeles skriftlig.

§ 24.

Anke over avsked.

En offentlig tjenestemand, som er avskediget av et regjeringsdepartement, kan anke avskeden ind for Kongen. I andre tilfælde kan avsked fra stillinger i statens tjeneste, som ikke hører under Stortinget eller Statsrevisionen, indankes for vedkommende regjeringsdepartement.

En tjenestemand, som er avskediget av underordnet kommunal myndighet, kan anke avskeden ind henholdsvis for kommunestyret eller for amtsraadet, jfr. § 31, post 2.

Anken har opsættende virkning. De nærmere regler om ankeinstanser m. v. fastsettes ved reglement.

De skjønsmæssige avgjørelser vedkommende avskedigelses-spørsmålet kan ikke prøves av domstolene under en sak om avskedigelsens lovlighet. Saafremt loven tilsteder anke, maa saadan finde sted, før sak anlægges.

§ 25.

Midlertidig fjernelse fra tjenesten.

En offentlig tjenestemand kan av den nærmest foresatte tjenestemyndighet midlertidig fjernes fra tjenesten, naar det antages, at der foreligger en gyldig grund til at gi ham avsked, og tjenestens tarv kræver, at han straks fjernes. Beslutningen skal uten ophold meldes til ansættelsesmyndigheten.

Vedkommende tjenestemand kan kræve sin løn, til ansættelsesmyndighetens bestemmelse om avsked er truffet.

15 febr.

§ 26.

Nr. 1.

Strafforfølgning efter ordensstraf eller avsked.

Er en offentlig tjenestemand ilagt ordensstraf eller git avsked for et forhold, som er straffbart efter den almindelige borgerlige straffelov, utelukkes ikke derved almindelig strafforfølgning; men ved strafutmaalingen skal der tages hensyn til ordensstraffen eller avskeden.

§ 27.

Offentlig tjenestemands ret til at si op.

En offentlig tjenestemand kan si op sin stilling med 3 måneders varsel, hvis han ikke er ansat for en viss tid. Ved reglement kan varslet gjøres kortere.

Har offentlige tjenestemænd opsagt sine stillinger, kan ansettelsesmyndigheten, hvis den skjønner, at de har gjort dette efter avtale eller i forstaaelse med hverandre, og fratrædelsen vilde utsætte vigtige samfundsinteresser for fare, paalægge dem som tjenesteplicht at bli staaende i tjenesten ogsaa, efterat opsigelsesfristen er løpet ut, men ikke utover tre måneder.

Paalægget maa være git inden 14 dage efter opsigelsen. Over paalægget kan der ankes overensstemmende med reglerne i § 24 første og andet led. Anken har ikke opsættende virkning.

§ 28.

Arbeidsstans.

Har offentlige tjenestemænd efter avtale eller i forstaaelse med hverandre ulovlig nedlagt arbeidet, kan de avskedigges, uten at reglerne i §§ 23 og 24 blir fulgt.

5te kapitel.

Slutningsbestemmelser.

§ 29.

Reglementer.

Naar det foran er sagt, at noget kan eller skal fastsettes ved reglement, skal dette gives av Kongen eller det regjeringsdepartement, han bestemmer, forsaavidt angaar statsstillinger, og av amtstinget eller kommunestyret, forsaavidt angaar kommunale tjenestestillinger.

Naar undtages reglementerne for Stortingets og Statrevisjonens tjenestemænd og de, som er git av Kongen eller et regjeringsdepartement, skal Kongen eller det regjeringsdepartement, han bestemmer, stadfæste forandringer i gjældende reglementer og alle nye reglementer, som denne lov gjør paakrævet.

Forinden reglement utfærdiges, skal utkast til dette fore- 15 febr.
lægges vedkommende tjenestemandsutvalg til uttalelse. Nr. 1.

Har en kommune ikke inden den tid, Kongen bestemmer, indsendt til vedkommende regjeringsdepartement forslag til pligtig reglement for sine tjenestemænd, skal det gives av departementet.

§ 30.

Uttrykket »offentlig tjenestemand« i straffelovens § 324.

Enhver, som efter denne lov regnes for offentlig tjenestemand, skal ogsaa regnes for saadan i forhold til § 324 i den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902.

§ 31.

Love, som ophæves og ændres.

1. Fra den tid, denne lov træder i kraft, ophæves:

Christian den 5tes norske lov 3—4—9,

forordninger og reskripter om politivæsenet i forskellige kjøpstæder av 22 oktober 1701, I, art. 3, jfr. 8 august 1738, 24 januar 1710, I, art. 3, 12 februar 1745, I, art. 3, 25 september 1763 § 5 og 5 juni 1776 A § 3, forsaavidt de fremdeles gjælder.

§ 32 i lov om formandskaper i kjøpstæderne av 14 januar 1837, samt

bestemmelser i gjældende love om opsigelse av de offentlige tjenestemænd, som indgaar under denne lov.

2. Fra den tid, denne lov træder i kraft, skal den ansættelses- og avskedigelsesret, som efter gjældende love tilligger amtmanden, utøves av et amtsraad med amtmanden som formand og med to andre medlemmer, valgt av amtstinget for 3 aar om gangen.

3. Fra den tid, denne lov træder i kraft, skal forskriftene i § 2 nr. 3 i denne lov følges ved ansættelser i henhold til: § 15, 1ste punktum, i lov av 21 juni 1895 om Den Norske Enkekasse,

§ 10, 1ste punktum, i lov av 19 december 1898 om jordmødre, saaledes at herredsstyrets uttalelse regnes som indstilling,

§ 10, 2det punktum, i lov av 26 mai 1899 om lodsvæsenet,

§ 24, 2det, 4de og 6te punktum, i lov av 9 oktober 1905 om det kongelige Frederiks Universitet, og

§§ 13 og 14 i lov av 21 juni 1912 om veivæsenet.

4. Fra den tid, denne lov træder i kraft, skal denne lovs regler i § 22 om avskedigelsesgrunde samt i §§ 23 og 24 sidste punktum gjælde ved avskedigelse i henhold til:

15 febr. § 2 i lov av 4 juni 1892 om forkyndelser m. m., og
 Nr. 1. § 25 i lov av 9 oktober 1905 om det kongelige Frederiks Universitet.

§ 32.

Lovens ikrafttræden.

Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen fastsætter.

Ti har Vi antat og bekræftet likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 15 februar 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

15 febr.
 Nr. 2.

Lov

om industrielt hjemmearbeide.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 6 februar 1918 saalydende:

§ 1. Ved hjemmearbeide forstaaes i denne lov industrielt arbeide, som mot vederlag utføres av arbeider for arbeidsgiver eller for mellemand, naar arbeidet utføres i arbeiderens hjem eller et andet sted, hvor arbeidsgiveren ikke har tilsyn med arbeidsordningen, eller paa mellemandens verksted.

Mellemand er den, som overtar arbeide for en arbeidsgiver og træffe avtale med arbeidere om utførelsen. Det, som er sagt i denne lov om arbeidsgiver, gjælder ogsaa mellemand.

Hvorvidt en virksomhet eller et arbeide gaar ind under denne lov, avgjøres av Hjemmearbeidsraadet (jfr. § 7).

§ 2. Enhver arbeidsgiver skal føre særskilt liste over sine hjemmearbeidere. Brukes der mellemand, skal han føres op i listen med tilføielse om, at han er mellemand.

Mellemanden skal føre liste over dem, han sætter i arbeide, hvad enten de arbeider hjemme eller paa hans verksted.

Arbeidsgiveren (mellemanden) skal hvert aar inden utgangen av februar sende to utskrifter av listen for det sidst forløpne aar til den stedlige tilsynsmyndighet (jfr. § 6, 1ste led). Den ene utskrift beholder nævnte myndighet selv, mens den anden skal sendes videre til Hjemmearbeidsraadet.

§ 3. Arbeidsgiver, som sysselsætter hjemmearbeidere, skal 15 febr. paa et for hjemmearbeiderne let tilgjengelig sted slaa op eller Nr 2. lægge ut lister over sine mindstelønssatser for de forskjellige slags hjemmearbeide.

Arbeidsgiveren skal hvert aar inden utgangen av februar sende utskrift av lønslisterne for det sidst forløpne aar til Hjemmearbeidsraadet.

§ 4. Arbeidsgiveren skal forsyne hjemmearbeideren med en lønsbok. I denne skal arbeidsgiveren indføre fortløpende opgaver over utlevert arbeide, det færdige arbeides avlevering, utbetalt arbeidsløn og mulige fradrag. Boken skal indeholde avtrykk av denne lov.

Opgjør mellem arbeidsgivere og arbeidere likesom utbetaling i kontante, gangbare penger av skyldig arbeidsløn skal finde sted mindst én gang ukentlig, hvis ikke anden opgjørsfrist er vedtatt ved særskilt overenskomst.

§ 5. Ved hjemmearbeide, som ikke gaar ind under loven om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter, skal den stedlige tilsynsmyndighet se til, at sundhetsforholdene i de rum, hvor arbeidet utføres, er saa tilfredsstillende, som det med rimelighet kan kræves. Brukes der til arbeidet anden drivkraft end menneskelig muskelkraft, skal tillike føres tilsyn med, at maskiner m. v. er saaledes indrettet og vedlikeholdt, at arbeideren og de, som ellers opholder sig paa arbeidsstedet, er tilbørlig beskyttet mot ulykker.

Mangler, som tilsynsmyndigheten finder, skal den søke avhjulpet, likesom den til bedring av sundhetsforhold m. v. kan utfærdige veiledende forskrifter.

Hjemmearbeidsraadet kan forby, at hjemmearbeide, som er særlig farlig for helsen, blir utført i rum, som tillike tjener til beboelse, eller helt forby saadant arbeide. Raadet kan utfærdige forskrifter for at beskytte almenheten mot sygdomssmitte ved hjemmearbeide.

§ 6. Tilsynet med denne lovs overholdelse føres av helse-raadet, naar det gjælder arbeide, som utføres i arbeidernes hjem, og ellers av det stedlige fabriktilsyn. I kommuner, som ikke har stedlig fabriktilsyn, skal helse-raadet føre tilsyn med al slags hjemmearbeide.

Efter regler, som vedkommende regjeringsdepartement gir, skal fabrikinspektørerne og deres assistenter bistaa ved tilsynet.

§ 7. Overtilsynet med denne lovs overholdelse føres av Hjemmearbeidsraadet, som beskikkes av Kongen. Raadet har sit sæte i Kristiania og bestaar av tre eller — om Kongen saa bestemmer — fem medlemmer, kvinder eller mænd. Formanden med varamand maa ikke være kjøbmand, industridrivende eller hjemmearbeider eller ha økonomisk interesse i de avgjø-

15 febr. relser, raadet skal træffe. Blandt de øvrige medlemmer med
Nr. 2. varamænd skal der være et like antal arbeidere og arbeidsgivere, saavidt mulig fra yrker, hvori der drives hjemmeindustri.

Foruten de særlige hverv, som denne lov paalægger Hjemmearbeidsraadet, skal det foreta undersøkelser av arbeidsforholdene i hjemmeindustrien, i tilfælde fremkomme med forslag til bedring av hjemmearbeidernes kaar og være raadgiver for departementet i saker vedkommende hjemmeindustrien. Efter regler, som departementet gir, skal raadet samarbeide med medicinaldirektøren, chefinspektøren for fabriktilsynet og arbeidsraadet. Det har hvert aar at sende beretning til departementet om sin virksomhet.

§ 8. Bestemmelsene i denne lov om fastsettelse av mindsteløn gjelder bare hjemmearbeide i yrker for tilvirkning av beklædningsgjenstande og sømartikler av alle slags.

Over yrkerne utfærdiger Kongen fortegnelse.

Kongen kan likeledes gjøre loven anvendelig for andre yrker inden hjemmeindustrien.

Hjemmearbeidsraadet avgjør i det enkelte tilfælde, om et arbeide hører til noget av de yrker, som staar paa fortegnelsen.

§ 9. Hjemmearbeidsraadet kan foreta særskilt undersøkelse av lønsforholdene i de yrker, som der efter § 8 kan settes mindsteløn for. Saadan undersøkelse skal foretages, naar det kræves av seks eller flere arbeidere eller arbeidsgivere inden et yrke.

Finder raadet efter undersøkelse, at lønsforholdene i et yrke er utilfredsstillende, kan det beslutte nedsat en lønsnævn til fastsettelse av mindsteløn for yrket eller grener av det. Beslutningen kan ogsaa gjælde flere yrker under ett. Der kan nedsattes en fælles eller flere særskilte nævnder. For raadet fatter sin beslutning, skal det indhente vedkommende kommunestyres uttalelse.

En lønsnævn skal sette mindsteløn for det hjemmearbeide, som bortsættes av arbeidsgiver med forretning inden kommunen uten hensyn til, hvor arbeiderne er bosat eller utfører sit arbeide. Raadet kan bestemme, at en nævn skal ordne lønsforholdene i flere kommuner under ett.

Raadet skal i sit oppdrag til nævnden angi omraadet for dens avgjørelse. Oppdraget kan utvides til andet slags arbeide eller yrke end fra først av bestemt.

§ 10. En lønsnævn skal bestaa av en formand og saa mange medlemmer — kvinder eller mænd — som Hjemmearbeidsraadet bestemmer, dog mindst fire. Formanden med varamand maa ikke være kjøbmand, industridrivende eller hjemmearbeider eller ha økonomisk interesse i de avgjørelser, nævnden skal træffe. Blandt medlemmene med varamænd

skal der være et like antal arbeidere og arbeidsgivere, saavidt 15 febr.
mulig fra det eller de yrker, som der skal settes mindste- Nr. 2.
løn for.

Nævnens medlemmer med varamænd vælges av kommune-
styret. Før valget skal foreninger av arbeidere og av arbeids-
givere i yrket og mulig andre interesserte i kommunen gjen-
nem bekjentgjørelse i offentlig tidende eller paa anden maate,
som kommunestyret finder tjenlig, være opfordret til at frem-
komme med forslag til nævnens sammensætning.

Skal en nævnd ordne lønsforholdene i flere kommuner un-
der ett, skal hvert kommunestyre vælge saa mange medlemmer,
som Hjemmearbeidsraadet bestemmer, dog mindst to, en arbei-
der og en arbeidsgiver.

Nævnens formand med varamand opnævnes av Hjemme-
arbeidsraadet, som forinden skal indhente uttalelse fra nævn-
dens kommunevalgte medlemmer, vedkommende formandskap
og amtmand om, hvem der bør opnævnes.

Som medlemmer av eller formand i en lønsnævnd kan bare
vælges (opnævnes) norske statsborgere over 25 aar. Den, som
er fradømt stemmeret i offentlige anliggender og har tapt ad-
gangen til at opnaa offentlig tjeneste, er utelukket fra hvervet.

Enhver, som bor i kommunen og ikke er over 60 aar, er
pliktig til for et tidsrum av tre aar at motta valg (opnævnelse)
som medlem av eller formand i en lønsnævnd. Senere kan han
negte at motta gjenvalg i saa lang tid, som han har forrettet.

§ 11. For det eller de yrker, lønsnævnens opdrag gjæl-
der, skal den fastsette en mindstetidsløn.

Ved fastsettelsen skal der tages hensyn til de paa stedet
for samme eller tilsvarende arbeide gjængse lønninger paa verk-
steder, i fabrikker og for andre hjemmearbeidere. Lønnen skal
settes til det beløp, som en arbeider med gjennemsnitlig dyg-
tighet i forhold hertil antages at burde fortjene.

Det skal paasees, at mindstetidslønnen staar i saadant for-
hold til fortjenesten paa verksteder og i fabrikker, at hjemme-
arbeidet ikke blir fortrængt.

Er der i yrket flere grupper av arbeidere, kan nævnden, om
den finder det ønskelig, sette særskilte lønninger for de enkelte
grupper.

Foruten mindstetidsløn skal nævnden, saavidt gjørlig, og
saa fastsette mindstestykløn, enten for alle eller for enkelte ar-
tikler i yrket (yrkerne). Styklønnen skal staa i saadant forhold
til mindstetidslønnen, at denne sikres en arbeider med gjennem-
snitlig dygtighet.

§ 12. Nævnden skal søke saken bedst mulig utredet.

I det øiemed kan den hos offentlige og kommunale myn-
digheter og tjenestemænd kræve de oplysninger, som vedkom-

15 febr. mende har til raadighet. Naar nævnden finder det nødvendig
 Nr. 2. til sakens fulde opplysning, kan den ved sin formand indhente forklaringer fra arbeidere og arbeidsgivere, likesom den kan kræve, at de skal forevise mønstre, modeller, prisopgaver, lønslistes, forretningsbøker o. lign.

Bor eller opholder vedkommende sig i kommunen, pligter han efter indkaldelse fra nævndens formand med én ukes varsel at møte for nævnden.

Nævndens møter holdes for lukkede dører. Hjemmearbeidsraadets formand og medlemmer kan være tilstede og likesaa de, som Hjemmearbeidsraadet eller nævnden gir adgang.

§ 13. Naar saken er opplyst, og drøftet av nævnden, skal den med almindelig stemmeflerhet ved kjendelse fastsætte mindsteløn efter § 11.

I kjendelsens begrundelse skal der gjøres rede for sakens opplysninger, nævndens bedømmelse av disse og de synsmaater, som nævnden har lagt til grund for sin avgjørelse.

Utskrift av nævndens kjendelse, ledsaget av sakens dokumenter, skal snarest mulig sendes Hjemmearbeidsraadet.

§ 14. Hjemmearbeidsraadet skal paa den maate, som det finder tjenlig, kundgjøre nævndens lønskjendelse.

I kundgjørelsen skal arbeidere og arbeidsgivere, deres mulige sammenslutninger og andre, som har interesse i kjendelsen, oppfordres til inden 1 — én — maaned at komme med uttalelse om den. Uttalelsen skal sendes gjennom nævnden, som ledsager den med sin erklæring.

Hjemmearbeidsraadet kan indhente de yderligere opplysninger og forklaringer, som det finder paakrævet. Bestemmelserne i § 12 2det og 3dje led finder tilsvarende anvendelse.

Raadets møter holdes for lukkede dører.

§ 15. Naar den i § 14 satte frist er utløpet, og saken er tilstrækkelig opplyst, træffer Hjemmearbeidsraadet sin beslutning. Raadet kan enten godkjende den mindsteløn, som nævnden har sat, eller gjøre forandringer i den eller sende saken tilbake til nævnden til ny behandling.

Raadet skal paase, at de i forskjellige yrker, for forskjellige arbeider og paa forskjellige steder fastsatte mindstelønssatser staar i rimelig forhold til hverandre.

Godkjendens nævndens avgjørelse, skal raadet fastsætte tidspunktet for dens ikrafttræden. Dette maa ikke falde tidligere end to maaneder efter godkjendelsen. Hjemmearbeidsraadets beslutning skal offentliggjøres i Norsk Kundgjørelsestidende og iøvrig paa den maate, raadet finder tjenlig.

Sendes saken tilbake til nævnden, skal Hjemmearbeidsraadet angi fremgangsmaaten ved den nye behandling og de syns-

maater, som skal lægges til grund. Angivelsen er bindende for 15 febr. Nr. 2.
nævnden.

Utskrift av nævndens nye kjendelse skal snarest mulig sendes Hjemmearbeidsraadet. Raadet følger fremgangsmaaten efter § 14 i det omfang, det finder paakrævet, og avgjør der- efter saken.

§ 16. Den fastsatte mindsteløn skal betales arbeideren uavkortet uten fradrag for godtgjørelse til mellemmand e. lign.

Har arbeideren hat utlæg til materialer e. lign., skal det godtgjøres ham ved særskilt tillæg, hvis det ikke i kjendelsen er uttrykkelig forutsat, at utlægget er regnet med i den fastsatte mindsteløn.

§ 17. Finder Hjemmearbeidsraadet, at den for et yrke fastsatte mindsteløn har trængt hjemmearbeidet tilbake eller paa anden maate omdannet arbeidsforholdene i en for arbeiderne ugunstig retning, eller antar raadet, at der er grund til at frygte for, at saa vil ske, kan det gjennom kundgjørelse som nævnt i § 15 beslutte, at den fastsatte mindsteløn skal gjælde ogsaa for det arbeide i yrket, som utføres paa verksted eller i fabrikk, eller det kan beslutte, at der for denne slags arbeide skal fastsettes særskilt mindsteløn overensstemmende med reg- lerne i §§ 9—15.

§ 18. Naar der for et yrke bare er fastsat mindstetidsløn, kan arbeidsgiveren forelægge sine styklønssatser for Hjemmearbeidsraadet til prøvelse.

Finder raadet, at satsene staar i saadant forhold til mindstetidslønnen, at denne sikres en arbeider med gjennomsnittlig dygtighet, godkjendes de som mindstestykløn for yrket. For raadet træffer sin avgjørelse, kan det forelægge saken til uttalelse for vedkommende lønsnævnd.

§ 19. Hjemmearbeidsraadet kan indhente erklæring fra lønsnævnden om forstaaelsen av dens kjendelser, eller naar det gjælder spørsmaal, om der betales under den fastsatte mindsteløn.

Likesaa kan raadet bruke nævnden eller dens formand til at undersøke lønsforholdene i yrker, som der efter § 8 kan sættes mindsteløn for.

§ 20. Naar Hjemmearbeidsraadet efter særskilt undersøkelse finder det paakrævet, kan det beslutte at opta den i et yrke fastsatte mindsteløn til ny behandling.

Raadet kan enten gi den lønsnævnd, som har foretat den tidligere fastsettelse, i oppdrag at fastsette ny mindsteløn, eller det kan til sakens behandling beslutte nedsat en ny nævnd.

Bestemmelserne i § 9, 2det til 4de led og §§ 10 til 15 fin- der tilsvarende anvendelse.

15 febr. § 21. Oprettes der tariffavtale mellem arbeidernes og arbeidsgivernes sammenslutninger i et yrke, hvorfor mindsteløn er fastsat, kan Hjemmearbeidsraadet beslutte, at den fastsatte mindsteløn skal træde ut av kraft, saalange arbeidsforholdene er tariffmæssig ordnet. Herom utfærdiges kundgjørelse som nævnt i § 15.

§ 22. Hjemmearbeidsraadet, de i § 6 nævnte tilsynsmyndigheter, lønsnævndene og tjenestemænd hos disse myndigheter har i arbeidstiden adgang til de verksteder og rum, hvor hjemmearbeide utføres, og likesaa til forretningslokalerne hos arbeidsgiverne.

De har ret til at se lønsprotokoller og arbeidernes lønsbøker og til at ta utskrift av listen over hjemmearbeidere og av lønslisterne.

Paa forlangende skal legitimation forevises. Helseraad og fabriktilsyn viser legitimation som efter den til enhver tid gjældende sundhets- og arbeiderbeskyttelseslovgivning. For Hjemmearbeidsraadet og dets utsendinger utfærdiger departementet legitimation.

§ 23. De i § 22 nævnte myndigheter og tjenestemænd er forpligtet til at holde hemmelig de drifts- og forretningsforhold, som de gjennom sin virksomhet maatte bli kjendt med, og til at avholde sig fra at efterligne de av vedkommende arbeidsgiver hemmeligholdt indretninger og fremgangsmaater, som maatte komme til deres kundskap.

Naar der til de ovennævnte myndigheter sker anmeldelse av noget forhold, som strider mot denne lov, skal anmelderens navn holdes hemmelig, hvis han ikke uttrykkelig samtykker i at navngives, eller anmeldelsen viser sig at være ubeføiet.

§ 24. Godtgjørelsen for Hjemmearbeidsraadets formand og medlemmer fastsættes av Kongen, som likeledes fastsetter godtgjørelsen for formanden i en lønsnævn og dens medlemmer.

De har under reise krav paa skyss- og kostpenger efter lov av 10 juli 1894 nr. 2, jfr. lov av 26 juli 1916 nr. 8. Kostpengene skal være som bestemt for 3dje klasse i nævnte lovs § 17.

§ 25. Omkostningene ved Hjemmearbeidsraadet utredes av statskassen.

Utgiftene ved lønsnævndene utredes av vedkommende kommune. Dog skal i kommuner med ikke over tredive tusen indbyggere utgiftene deles mellem staten og kommunen med en halvdel paa hver.

Indbyggerantallet regnes efter de paa stedet hjemmehørende ved statens sidste almindelige folketælling.

Omfatter en lønsnævnds opdrag flere kommuner, avgjør departementet efter forslag av Hjemmearbeidsraadet, hvorledes utgiftene skal fordeles mellem dem.

Foretar en lønsnævnds formand efter anmodning av 15 febr. Hjemmearbeidsraadet særskilt undersøkelse e. lign., kan han Nr. 2. tilstaaes særlig godtgjørelse herfor av statskassen, fastsat av departementet efter forslag av Hjemmearbeidsraadet.

§ 26. Med bøter straffes

1. Den, som undlater
 - a. at føre saadan liste over sine hjemmearbeidere som foreskrevet i § 2, 1ste og 2det led, eller
 - b. at slaa op eller lægge ut saadanne lister over sine mindstelønssatser, som foreskrevet i § 3, 1ste led, eller
 - c. at forsyne hjemmearbeiderne med lønsbok eller føre lønsboken som foreskrevet i § 4, 1ste led, eller
 - d. at efterkomme de forskrifter om oppgjør med arbeiderne, som indeholdes i § 4, 2det led.
2. Den, som unddrar sig pligt til forklaring, meddelelse av oplysninger og fremmøte efter §§ 12 og 14.
3. Den, som betaler sine arbeidere efter en lavere sats end den, som er fastsat i henhold til denne lov, eller bruker mellemmand, som med hans vidende forsér sig paa denne maate.
Paa samme maate straffes den, som medvirker til overtrædelse som foran nævnt.
Naar en arbeidsgiver idømmes straf efter nr. 3, skal arbeideren tilkjendes erstatning for det, som han har faat for litet.

§ 27. De i § 22 nævnte myndigheter og tjenestemænd er med hensyn til den almindelige borgerlige straffelovs anvendelse at anse som offentlige tjenestemænd.

§ 28. Arbeidere kan ikke i videre omfang, end loven uttrykkelig hjemler, retsgyldig vedta fravikelser fra lovens forskrifter.

§ 29. Efter forslag av Hjemmearbeidsraadet fastsetter departementet indretningen av listerne over hjemmearbeidere (jfr. § 2) og lønsbøkerne (jfr. § 4) og gir nærmere forskrifter om lønsnævnernes forretningsorden og forhandlinger.

Om Hjemmearbeidsraadets virksomhet gir Kongen nærmere forskrifter.

§ 30. Denne lov træder i kraft den 1 juli 1918 og ophører at gjælde senest den 30 juni 1923.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 15 februar 1918.

Haakon.
(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I medhold av §§ 1 og 2 i lov om tvungen avstaaelse av bruksret til husrum av 25 mai 1917 bestemmes, at Risør kommune efter beslutning av magistrat og formandskap skal kunne kræve avstaat mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige beboelsesleiligheter inden byens grænser paa de i nævnte lov forevrig fastsatte betingelser.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I medhold av §§ 1 og 2, jfr. § 8, i lov om tvungen avstaaelse av bruksret til husrum av 25 mai 1917 bestemmes, at Dalsognegommune i Tinnsherred, Bratsbergs amt, efter beslutning av sognestyret og paa de i nævnte lov forevrig fastsatte betingelser skal kunne kræve avstaat mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige beboelsesleiligheter inden grænserne for de strøk paa Rjukan, for hvilke bygningsloven er gjort gjældende.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfastelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Røros herred, Søndre Trondhjems amt den 19 januar 1918 vedtagne beslutning om tillæg til § 28 i de ved kongelig resolution av 19 januar 1908, jfr. kongelige resolutioner av 18 februar og 30 april 1910 og 24 juni 1915, stadfæstede politivedtægter for Røros bergstad:

»Heller ikke maa sne og is nedstyrtet fra kommunens broer og rækverk. Is fra fortaag maa ikke kastes eller oplægges paa offentlig gate.«

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

1. I medhold av byformandskapslovens § 40 meddeles approbation paa Grimstads bystyres beslutning av 21 december 1917 om fra 1 mars 1918 at oprette folkeregister m. v.
2. I medhold av lov om folkeregistre av 24 juni 1915 stadfæstes nedenstaaende av Grimstads bystyre i møter 21 december 1917 og 1 februar 1918 vedtagne vedtægt for folkeregister i Grimstad:

§ 1. I medhold av lov av 24 juni 1915 skal der fra 1 mars 1918 opprettes kommunalt folkeregister i Grimstad.

§ 2. Til istandbringelse av dette folkeregister skal der 1 mars 1918 optages et mandtal over samtlige i byen fast eller midlertidig bosatte personer.

Til kontrol av registerets rigtighet skal der andet og tredje hvert aar, medmindre formandskapet anderledes bestemmer, optages lignende mandtal.

§ 3. Ved disse mandtalsoptagninger skal enhver person, som er fast eller midlertidig bosat inden kommunen, være pliktig til for sig og medlemmene av sin husstand (familiemedlemmer, tjenere, losjerende og andre) at paaføre de ham tilstillede tællingslister oplysning om fuldt navn, stilling eller erhverv, bopæl, fødselsaar og -dag, fødested, statsborgerforhold, ægteskapelig stilling og for indflyttede personers vedkommende tillike tiden for deres flytning til kommunen.

Tællingslisterne skal ved registerførerens forsg utdeles til de opplysningspliktige gjennom vedkommende gaardeier nogen dage, før tællingen skal finde sted.

§ 4. Enhver, som avgir grund eller husrum til beboelse av andre, skal derhos i den utstrækning, der maatte bli spurt derom, ved hvert aars tælling meddele registerføreren opgave over de personer, til hvem grund eller husrum avgives, samt over leilighetenes antal og størrelse. Dette sker enten ved utfyllning av utsendte lister eller paa den maate, at han efter gjennomgaelsen bevidner ved sin underskrift av de tællingslister, som leieboerne i eiendommen har utfylt, forsaavidt angaar navn og aarstal.

Enhver gaardeier er pliktig til for sin gaard at sørge for, at listerne blir utdelt og innsamlet. Listerne avhentes ved registerførerens foranstaltning.

§ 5. Fra 1 mars 1918 av skal enhver, som tar fast eller midlertidig bopæl i kommunen, eller som flytter fra en bolig til en anden inden kommunens grænser, eller som flytter ut av kommunen for at ta fast eller midlertidig bopæl andensteds,

15 febr. melde dette til registerføreren for sig og medlemmene av sin husstand med opgivende av de flyttendes fulde navn, fødselsaar og -dag samt livsstilling. Forsaavidt de øvrige i § 3 nævnte oplysninger ikke tidligere er meldt registerføreren, opgives ogsaa disse.

§ 6. Enhver, som avgir grund eller husrum til beboelse av andre, skal likeledes anmelde til registerføreren, hvem der paa den i § 5 anførte maate flytter til eller fra hans eiendom eller husleilighet.

§ 7. De i paragraffene 5 og 6 omhandlede meldinger, som kan avgives skriftlig eller ved fremmøte (personlig eller ved fuldmægtig) i folkeregistret, skal være inddkommet til folke-registret inden 14 dage efter flytningen.

§ 8. De i § 7 omhandlede meldinger kan forlanges avgitt paa følgende skema:

Flytningsanmeldelse.

Herved anmeldes til Grimstads kommunale folkeregister, at nedennævnte personer den 191 er flyttet fra gate nr. etage til gate nr. etage .

(NB. Paa samme blanket maa bare opføres de personer, som følges ad i flytningen, d. v. s. flytter fra samme sted til samme sted.)

Fuldt navn. (Det daglige fornavn under- strekkes). (Skriv tydelig).	Livsstilling. (Her angives forlosjerende og tjenere, hos hvem de bor).	Fødsels- aar og dag.

(NB. Denne anmeldelse skal utfyldes nøiagtig og sendes Grimstads kommunale folkeregister. For at være gyldig maa den være underskrevet av anmelderen.)

§ 9. Ved indflytning til Grimstad bortfalder melding til politimesteren efter lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 § 19, likesom indflytningsattest efter samme lovparagraf forevises for folkeregistret og utflytningsattest utstedes av dette.

§ 10. Overtrædelse av nærværende vedtægt medfører straf i henhold til straffelovens § 339.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

Den av Mo herredsstyre i møte den 19 januar 1918 vedtagne forandring av § 1 i den ved kongelig resolution av 23 august 1912 stadfæstede vedtægt angaaende luknings-tid for utsalgssteder i Mo herred, Nordlands amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

Efter den vedtagne forandring skal vedtægtens § 1 lyde saaledes:

»Utsalgssteder i Mo herred, hvor salg av varer foregaar, skal med de nedenfor angivne undtagelser holdes lukket fra kl. 7 aften til kl. 9 morgen næste virkedag. Julaften, nyttaars-aften, paaskeaften og pinseaften lukkes kl. 6 aften samt 1 og 17 mai kl. 1 em.«

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

Med hjemmel av § 3 i lov av 2 april 1917 nr. 5 om adgang til at drive herberge m. v. bestemmes, at den, som gjør sig en næring av at drive herberge eller bevertning med mat eller drikke i Tromsøysunds herred, Tromsø-amt, fra 1 april 1918 at regne og indtil videre skal ha bevilling.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Stokke herred i Jarlsberg og Larviks amt i møte 23 april 1917 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

2. De ved kongelig resolution av 23 september 1880 for herredet approberte sundhetsforskrifter ophæves fra den dag, da ovenfor omhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

15 febr. De i post 1 omhandlede nye sundhetsforskrifter m. v. er saalydende:

§ 1. Ved opførelse eller flytning av beboelseshus skal der, idet der for Jevnaker vedkommende henvises til bygningsloven av 27 juli 1896, ske anmeldelse til nærmeste helseraadsmedlem, som har at gi opplysning om de gjældende sundhetsforskrifter.

§ 2. Beboelseshus, som herefter opføres eller flyttes, skal settes paa tør, vel avgrøftet grund, hvorfra matjorden er fjernet. Grundmuren skal være tæt, og, hvor der ikke er kjelder, være forsynt med mindst to trækhul, og den maa ha en mindste-høide av 30 cm.

§ 3. Beboelsesrum skal ha en høide av mindst 2,50 m. fra gulf til loft og være forsynt med mindst ett opslagsvindu. Høidebestemmelsen gjælder ikke loftsetagen, men høiden her skal ikke være under 2,20 m. Beboelsesrum skal ha vinduer av mindst 1 m.² lysmaal og en gulvflate av mindst 6 m.². De anførte kvadratmaal gjælder ikke alkover. Gulvet i nederste etage skal være dobbelt med et mellemlag av tør, hensigtsmæssig fyld.

§ 4. Benyttes kokeovn i beboelsesrum, skal den herefter være forsynt med damphætte eller anden indretning, der leder dampen ut i fri luft.

§ 5. Til ethvert beboelseshus skal der være indrettet et privet, der ikke maa ha væg eller tak fælles med vaaningshus eller matbod, heller ikke ha avsig til en saadan bygning eller offentlig befærdet vei eller til indtak for mat- eller drikkevand. Det skal derhos anbringes saaledes, at det ikke volder nabo sanitære ulemper. Det skal tømmes saa ofte, at overfyldning ikke finder sted, og der skal ved hensigtsmæssige strømidler sørges for, at der opstaar saa liten stank som mulig. I tettere bebyggede strøk, som Jevnaker og Melsomvik, kan helseraadet forlange tilveiebringelse av tætte, murede binger eller tætte avskjæringer til at opta urin og ekskrementer. Saadanne binger skal ha en avstand av mindst 2 m. fra naboeiendom, gate eller vei. Helseraadet avgjør, hvilke strøk der til enhver tid skal henregnes til de »tettere bebyggede«.

§ 6. Stald, fjøs, grisehus og lignende, som herefter opføres, skal være mindst 10 m. fjernet fra vaaningshus og fra ethvert rum, som benyttes til tilberedningssted eller opbevaringssted for matvarer, og saa langt fra naboeiendom, at denne ikke generes i sanitær henseende.

I tettere bebyggede strøk gjælder ikke ovenstaaende avstandsbestemmelse, men stald, fjøs, grisehus og lignende maa ikke ha væg eller tak fælles med vaaningshus, matbod eller tilberedningssted for matvarer.

§ 7. Gjødse, avfald fra husholdningen, stinkende skylle- 15 febr. vand eller anden urenlighet maa ikke henkastes utenfor stuedørene, men anbringes i dyngge eller kompost, der ikke er nærmere beboelseshus eller befærdet vei end 10 m.

§ 8. Medfører næringsbruk eller bedrifter stank eller skadelige utdunstninger eller forurensninger, skal vedkommende eier eller bruker være forpligtet til at rette sig efter de bestemmelser, som helseraadet paalægger til fjernelse av ulemperne.

§ 9. Helseraadet kan forby beboelse av hus eller værelse, der av mangel paa lys eller luft eller ved fugtighet, urenlighet eller overfyldning av mennesker findes at være skadelig for sundheten, indtil manglene er rettet.

§ 10. Helseraadet kan forby salg av bedærvede eller sundhetsskadelige føde- og drikkevarer samt av andre varer, der kan medføre fare for sundheten derved, at de indeholder giftige bestanddele, og i fornødent fald paaby deres tilintetgjørelse. Helseraadet er berettiget til at faa utlevert de til undersøkelsen nødvendige prøver.

§ 11. Paa veier og i mellomrummene mellom husene og paa gaardspladsene maa der ikke ophopes søppel eller anden urenlighet, men de maa til enhver tid holdes mest mulig rene og lugtfri. I tettere bebyggede strøk — som Jevnaker og Melsomvik — skal der anskaffes søppelkasser, som det paahviler huseieren at tømme, og i saadanne tettere bebyggede strøk tilpligtes huseieren at holde veier indtil disses halve bredde rene og fri for stank. I tettere bebyggede strøk skal likeledes kloak- og avløpsrender for skyllevand av vedkommende huseiere renses mindst to ganger aarlig, som regel inden mai og august maanedes utgang. Det optagne bundfald maa straks fjernes. Helseraadet avgjør, hvilke strøk der til enhver tid skal henregnes til de »tettere bebyggede«.

§ 12. Brønder eller vandbeholdere, hvorfra mat- eller drikkevand tages, skal være overbygget og holdes fri for forurensning av enhver slags. Overbygget skal være forsynt med aapning for luftveksling.

§ 13. Slakterier skal være forsynt med vandtæt gulv av mursten eller beton. Størst mulig renlighet skal iagttages, og alt avfald skal hver dag fjernes. Det er ikke tillatt at indrede binger under slakteriet.

§ 14. Utslagssteder, tilberedningssteder og opbevaringssteder for matvarer, saasom kjøt, fisk, melk, brød o. s. v., som skal sælges, maa ikke benyttes til soverum eller kjøkken og skal altid være godt utluftet og rene ved at gulvet feies hver dag efter forutgaaende vanddynkning og vaskes mindst én gang ukentlig. Hovedrengjøring skal ske mindst én gang

15 febr. aarlig. I omhandlede utsalgssteder og tilberedningssteder for matvarer skal findes rent vaskevand med tilbehør til avbenyttelse for betjeningen, og denne skal vaske sine hænder, forend den haandterer varerne. Spyttebakker i tilstrækkelig antal skal findes i ethvert utsalgssted, hvor matvarer forhandles.

  15. Naar en av tuberkulose i smitsom form lidende person for ndrer bopæl, skal anmeldelse om flytningen sendes til helseraadets ordfører av huseieren, fra hvem den syke flytter.

  16. Avvikelser fra de i foreg aende    nævnte regler kan finde sted, hvor helseraadet anser det hensigtsmæssig.

  17. Det paaligger helseraadets medlemmer at paase disse forskrifter overholdt og i tilfælde overtrædelse at gjøre anmeldelse herom til helseraadets ordfører, som i fornødent fald skal for nledige overtrædelsen paatalt efter loven.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I henhold til   11, jfr.   4, i lov om sundhetskommis nioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation p a de av herredsstyret for Klinga herred i Nordre Trondhjems amt 28 mars og 3 oktober 1917 fattede beslutninger om

- 1) for ndring av indledningen for n   1 i de ved kongelige resolutioner 20 mai 1905 og 12 september 1907 approberte sundhetsforskrifter for strandstedet Bangsund,
- 2) et tillæg til de ved kongelige resolutioner 9 juni 1894 og 11 februar 1907 approberte sundhetsforskrifter for herredet.

ad 1. Indledningen for n   1 i forskriftene av 1905 sl ifes og erstattes med følgende:

»Sundhetsforskrifter

for Bangsundbebyggelsen, hvis grænser i denne henseende til enhver tid bestemmes av helseraadet.

ad 2.

Ang aende renhold i bakerier, butikker m. v.,

A. Om bakerier:

- a) Bakerier skal være lyse og lette at utlu fte. Vægger, tak og gulv skal let kunne rengjøres. Gulvet skal være cementert og med glat overflate og skal helde mot et sluk forsynt med vandlaas.

- b) Gulvet spyles og skrapes hver dag efter endt arbeide; fei- 15. febr, ning er forbudt. Vægger og tak vaskes mindst 2 ganger aarlig; vinduene skal rengjøres mindst 1 gang ukentlig.
- c) Bakeriet eller rum, som staar i aapen forbindelse dermed, maa ikke benyttes til soverum, og der maa ikke findes gjenstande i det, som ikke benyttes i bakeribedriften. Uvedkommende personer maa ikke faa adgang til bakeriets rum.
- d) Alle bruksgjenstande i bakeriet skal holdes omhyggelig rene; melsækker maa avbørstes, før de bringes ind i bakeriet.
- e) Bakeripersonalet skal være iført hvite lerretsforklær med brystsmekke. Denne arbeidsdragt tillates ikke anvendt utenfor bakeriet; den skal vaskes mindst 1 gang ukentlig. I bakeriet skal forefindes vaskestel, saa personalet, før arbeidet begynner, kan vaske hender og armer.
- f) Bruk av tobak i hvilken som helst form er forbudt i bakeriet.
- g) Der skal findes spyttbakker, som rengjøres hver dag efter endt arbeide. Spytning andensteds er strengt forbudt.
- h) Personer, som lider av hudsygdomme paa hender eller armer, eller som lider av smitsom sykdom, maa ikke beskæftiges i bakeriet.
- i) Et eksemplar av disse bestemmelser blir at slaa op i ethvert bakeri inden herredet.

B. Om butikker, lagerrum o. l.

- I. a) Butikker og rum, hvor næringsmidler tilberedes og opbevares eller selges, skal være lyse, lette at utluften og at gjøre rene.
- b) Foran døren skal være anbragt fotskraper.
- c) Spytning paa gulvet er forbudt. Der skal forefindes et tilstrækkelig antal spyttbakker, hvori litt fugtig sand, torvstrø, sagmug eller lign.; de rengjøres hver aften. Plakater med advarsel mot spytning paa gulvet skal opslaaes paa iøinefaldende steder.
- d) Gulvet rengjøres ved vaskning hver dag; tørfeining av gult, disker og hylder er forbudt. Disken avtørres med fugtig klut eller vaskes hver dag.
Hovedrengjøring skal foretages mindst 1 gang aarlig.
- e) Der skal stadig forefindes rent vaskevand, saape og haandklær til bruk for betjeningen.
- f) Næringsmidler, frukt, sukkertøi o. l. skal opbevares i skap eller hylder med lukkede dører; andre end betjeningen faar ikke berøre varerne.

- 15 febr. II. a) Lagerrum skal rengjøres ordentlig mindst 1 gang aarlig.
- b) Gulvet skal være tørt, saa det kan vaskes mindst 1 gang ukentlig.
- c) Der skal forefindes et tilstrækkelig antal spyttebakker og spytteskilter.
- d) Et eksemplar av disse bestemmelser blir at slaa op i enhver butik, lagerrum o. l. inden herredet.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Kjelviks herred i Finmarkens amt i møte den 23 april 1917 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelige resolutioner av 19 september 1870 og 9 december 1893 approberte sundhetsforskrifter —, saalydende:

Om renhold i butikker.

Butikker og utsalgssteder for matvarer maa holdes rene og luftige og ikke benyttes til soverum. Gulvet maa feies eller sopes daglig efter at ha været godt dynket med vand eller sne, likesom det maa vaskes mindst 2 ganger i uken. Disk, veggredskaper, hulmaal, skap, skuffer o. l., som kommer i berøring med matvarer, maa holdes omhyggelig rene. Hver butik og hvert utsalgssted for matvarer maa være forsynt med vaskestel, rent vand og haandklær.

Matvarer maa opbevares i lukkede skap eller skuffer eller godt tildekkede kar og ikke berøres med smudsige hender.

Matvarer maa ikke indpakkes i avispapir eller brukt papir.

Plakater med »spytning forbudt« o. l. skal være opslaaet paa iøinefaldende steder og i tilstrækkelig antal i butikken, likesom spyttebakker maa forefindes i tilstrækkelig antal, forsynt med fugtig sand, sagmug o. l. Spyttebakkerne bør rengjøres hver dag.

Tobaksrøking er forbudt i butikker, der forhandler matvarer.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

I medhold av lov om husvær for folk og hester under skogarbeide og fløtning av 30 juli 1915 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Aamots herred, Hedemarkens amt, i møter den 30 april og 10 december 1917 besluttede vedtægter om istandbringelse og indredning av forsvarlig husvær for folk og hester under skogarbeide og fløtning:

§ 1. Ethvert hus, som anvendes til husvær for arbeidsfolk under skogs- og fløtningsarbeide i tiden 1 oktober til 15 mai, skal være:

- a) Opført paa tør tomt med let adgang til vand.
- b) Anbragt paa undermur av sten eller forsynt med en torv- eller jordbank rundt veggene utvendig.
- c) Forsynt med tette, gode vægger, jordtak av mindst 10 cm.s tykkelse helst paa underlag av næver samt med et tætt yttertak, god og tæt dør og vindu, hylder, sovebrisk anbragt mindst 40 cm. fra gulvet, kokeovn eller peis eller begge dele, forbindelsessaker til nødhjelp samt et skap til opbevaring av levnetsmidler. Benyttes tømmervægger, skal disse laftes og forsynes med mindst 5 cm.s meddrag. Husets hoide ved langveggene maa ikke være under 1,60 m.
- d) Indrettet med nødvendig luftventilation.

§ 2. Ethvert hus eller skur, som anvendes til stall under tømmerdrift i tiden 1 oktober til 15 mai, skal være:

- a) Opført paa tør tomt.
- b) Anbragt paa undermur av sten eller forsynt med en torv- eller jordbank rundt veggene utvendig.
- c) Forsynt med tette vægger, godt og drypfrit tak, tæt dør og vindu samt spiltaug med trægulv. Spiltaugene skal være av mindst 1,5 m.s bredde og 2,5 m.s længde, krybben iberegnet.

§ 3. Efter paalæg av helseraadet er skogeier forpligtet til at opføre saadant husvær som i §§ 1 og 2 omhandlet, før hugst til salg eller industriel produktion iverksættes, eller inden en av helseraadet fastsat frist, regnet fra hugstens begyndelse.

§ 4. Et eksemplar av disse vedtægter skal findes opslaat paa et iøinefaldende sted i hvert saadant husvær som i §§ 1 og 2 omhandlet.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

Nedenstaaende i møte den 30 november 1917 vedtagne regler for fællesfløtning i Haukomvandselven i Vegusdals herred, Nedenes amt, approberes i medhold av lov angaaende vasdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 § 59 som gjældende indtil videre:

§ 1. Foreningens formaal er for medlemmene at la utføre tømmerfløtning i Haukomvandselven. Foreningen ledes av et styre paa 3 medlemmer med et lignende antal varamænd. Styret vælger formand inden sin midte. Funktionstiden er 3 aar. De kan gjenvelges, men ogsaa fraslaa sig gjenvalg saa lang tid, de har fungert. Ethvert medlem av foreningen er pliktig til at motta valg. Skogeier, for hvis regning fløtning i vasdraget ikke finder sted, kan, om han samtykker, vælges til medlem av styret.

§ 2. Hvert aar senest i februar maaned sammenkalder formanden foreningens medlemmer til aarsmøte og fremlægger regnskap for det forløpne aar i revidert stand. Paa aarsmøte foretages valg paa styre, kasserer og revisorer. Kassereren kan vælges blandt styrets medlemmer.

§ 3. For at tilveiebringe midler til iverksættelse av oprenkningsarbeide til fløtningens lettelse i vasdraget blir den nuværende ordning med en avgift av $\frac{1}{2}$ — et halvt — øre pr. merkekrone at erlægge for al last, som fløtes i vasdraget, indtil videre at bibeholde. Herfra dog undtat al last, som leveres direkte til Ljosevandet fra og med Svartehøl.

§ 4. Avgiften opkræves av bestyrelsen for fællesfløtningen i Topdalsvasdraget, som avlægger regnskap for samme til styret for Haukomvandselven, der har at forvalte disse midler.

§ 5. Hvilke arbeider der skal utføres i Haukomvandselven, bestemmes av styret i forening med fløtningsinspektøren.

§ 6. Fløtningen i vasdraget foregaar efter nærmere av styret fastsatte regler.

§ 7. Saker angaaende fællesfløtningen avgjøres ved simpelt flertal, idet formandens stemme gjør utslaget. Forandring i reglerne finder sted i overensstemmelse med bestemmelse i vasdragslovens § 53.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

I medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at den ved kongelig resolution av 25 juli 1913 fastsatte indskrænkning for motorvognkjøring paa hovedveiene i Nordre Bergenhus amt ophæves, forsaavidt angaar veistrækningen Maristuen—amtsgrænsen mot Kristians amt av hovedveien Lærdalsøren—amtsgrænsen.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

I medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at den ved regjeringens resolution av 14 oktober 1913 under post II fastsatte indskrænkning for motorvognkjøring paa hovedveien Odda—Haarra—Bratsbergs amtsgrænse ved Haukeli ophæves.

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

Den av Fredrikshalds bystyre i møte den 10 januar 1918 fattede beslutning om forandringer i de ved kronprinsregentens resolution av 26 mai 1900 stadfæstede bestemmelser om isavgift i Fredrikshald stadfæstes i henhold til § 30 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894, saaledes at beslutningen straks træder i kraft og forblir gjældende indtil videre.

De besluttede forandringer gaar ut paa følgende:

Isavgift i Fredrikshalds havn svares saaledes i tiden mellem 1 januar og 31 mars:

1. Papir kr. 0,75 pr. ton.
2. Kobber, sink, blymalm, stykgods kr. 0,50 pr. ton.
3. Tør cellulose kr. 0,50 pr. ton.
4. Vaat do. kr. 0,45 pr. ton.
5. Tør træmasse kr. 0,35 pr. ton.
6. Kul, koks, salt, rujern, is, sten etc. kr. 0,35 pr. ton.
7. Vaat træmasse kr. 0,20 pr. ton.
8. Høvellast kr. 0,55 pr. standard.

- 15 febr. 9. Skurlast kr. 0,45 pr. standard.
 10. Props, minetømmer, splitved kr. 0,25 pr. standard.
 11. Fartøier over 15 reg.ton for indgaaende og utgaaende til-
 sammen kr. 0,25 pr. netto reg.ton.
 12. Fartøier, der i nævnte tidsrum befarer farvandet kun for
 indgaaende eller utgaaende, erlægger for den enkelte tur
 $\frac{1}{2}$ avgift.
 13. Bugserbaater er fri.
 For papir, cellulose, træmasse og trælast betales altid
 avgift efter tariffen, hvorimot der for andre varer intet beta-
 les, naar de sendes i indenriks fart.

Det er av havnestyret forbeholdt at foreta nedsættelse i
 forannævnte avgiftssatser i den utstrækning, som erfaring
 maatte vise ønskelig.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

1. I henhold til §§ 33 og 34 i lov om havne- og ringevæsenet
 m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at der i uthavnen
 Orkedalsøren inden Trondhjems lodsoldermandskap
 blir at ansætte en særskilt havnebetjent,
 samt at der sammesteds indtil videre skal erlægges
 havnefogedpenger efter de i ovennævnte § 34 i
 havneloven sammenholdt med § 16 foreskrevne regler.
 Havnefogedpengene tilfalder dog ikke lodsoldermanden,
 men blir at indbetale i Orkedalsørens havnekasse.
2. — — — — —

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I henhold til § 41 i lov om havne- og ringevæsenet m. v.
 av 10 juli 1894 bestemmes:

1. Der skal oprettes et havnestyre for uthavnen
 Ørstaffjorden i Ørstaherred, Romsdals amt.
2. Havnestyret underlægges det omraade, som ligger inden-
 for en ret linje fra utløpet av bækken mellem gaardene
 Ravlebakken og Hage til nordre spids av Digernes.
3. — — — — —

Kongelig resolution

15 febr.

av 15 februar.

I henhold til § 19 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av nedenstaaende av Levanger bystyre i møte den 14 november 1917 vedtagne betalingsregler for tvungen feining sammesteds:

1. Med de undtagelser, som følger av punkt 2, erlægges følgende betaling:

For skorstenspiper, der renses ved gjennomg., 1 etg. kr. 0,60

—»— —»— 2 » » 0,80

—»— —»— 3 » » 1,10

—»— —»— 4 » » 1,50

—»— —»— 5 » » 2,00

For anbringere eller trukne rør (indtil 5 m. lang) » 0,15

» lodpiper med bund og feiedør paa loft (kvist) » 0,30

—»— —»— 1 etg. » 0,40

—»— —»— 2 » » 0,50

—»— —»— 3 » » 0,60

—»— —»— 4 » » 0,80

—»— —»— 5 » » 1,00

2. For følgende piper erlægges saadan betaling:

lærerskolens og sykehusets piper, der renses ved gjennomgang kr. 2,00 pr. st.

kirkens piper » 1,25 » »

piper i industrielle- og haandverksbedrifter,

bakeri og røkepiper » 1,50 » »

Feining av fabrikkpiper betales efter brandstyrets ansættelse for hver enkelt pipe.

3. Skal feieren paa tak for at rense nogen pipe, hvor ikke feiedør er paabudt, tillægges taksten 10 øre for hver pipe, som feies.

4. Kjelderrum eller kvistværelse med ildsted regnes som etage for den pipe, som optar røk derfra.

5. Betalingen erlægges av huseierne 1 gang aarlig til kammernen. Se bystyrets beslutning ¹/₆ 17. Feierinspektøren har hvert aar inden ³¹/₁₂ at utarbeide og tilstille kammernen opgave over den paa hver enkelt huseier faldende feieravgift.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

De i henhold til lodsloven av 26 mai 1899 §§ 8 og 9 ved kongelig resolution av 24 februar 1900 og senere ændringer fastsatte bestemmelser om lodsoldermandskaper, lodsstationer og lodsningdistrikter forandres derhen, at Tvedestrand's lodsoldermandskap fra 1 juli 1918 indrages, og den derunder hørende Tvedestrand station henlægges under Arendals oldermandskap, hvis distrikts- og stationsinddeling fra samme tid bestemmes saaledes:

Arendals lodsoldermandskap.

Dette lodsoldermandskap omfatter, hvad der ligger mellem linjer fra Dyvaags kirke over Langbaaen tilsjøs og en linje fra Øiestads kirke over Asperholmen og Ytre Torungen fyr tilsjøs.

Det inddeles i følgende stationer:

1. Tvedestrand station:

Som før.

2. Narestø station:

Som før.

3. Arendal station:

Som før.

15 febr.

Kongelig resolution

av 15 februar.

I medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til at sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer med tillægslov av 14 december s. a. § 1a, b, c og d bemyndiges Provianteringsdepartementet til at træffe bestemmelse om:

1. Eneret for staten eller anden offentlig institution eller for person, selskap eller sammenslutning til salg eller anden formidling av kjøt, flesk, sild, fisk, poteter, melk og fettstoffer samt produkter derav.

I bestemmelsen kan indtages de nærmere vilkaar og undtagelser, som maatte findes ønskelige.

2. Kommuners anskaffelse og lagring av nævnte varer.

3. Opbevaring av de forraad av nævnte varer, som til en-

hver tid maatte findes, samt bearbeidelse, omsætning, for- 15 febr.
bruk og anden benyttelse av varene.

4. Pligt til at meddele oplysninger om forraad og indkjøb
av nævnte varer og for gaardsbruks, industrielle og andre
bedrifters vedkommende tillike oplysninger til bedømmelse
av deres produktionsevne.
5. Overtrædelse av bestemmelser, utfærdiget i medhold av
nærværende resolution, straffes efter § 8 i nævnte lov.

Nr. 8

Udg. 23 februar.

1918

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet 15 febr.

av 15 februar.

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 med tilfølgende
og lov av 6 juli 1917 fastsettes maksimalpriser for
salg av polset og andre end staten og kom-
muner (provianteringsråd).

Skrivelse*) fra Industriforsyningsdepartementet 15 febr.

av 15 februar.

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 med tilfølgende,
jfr. lov av 6 juli 1917, fastsettes som gjeldende indtil videre
endrede maksimalpriser for salg av uld og
kluter.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet 15 febr.

av 15 februar.

hvorved i medhold av lov av 18 august 1914 med tilfølgende,
jfr. lov av 6 juli 1917, fastsettes som gjeldende indtil videre
maksimalpriser for gryn og mel.

Utgiver: Byraachef Young.

*) Maksimalpriser av 1. og 2. klasse i Norge.
nr. 2.